

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

30 באוקטובר 2006

260

ח' בחשון התשס"ז

עמוד

הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת

הכספים 2007), התשס"ז-2006. 16

חוק ההוצאה לפועל – הוראת שעה
 58. בתקופה שמיום י"ג בניסן התשס"ז (1 באפריל 2007) ועד תום שנתיים ממועד זה, ייקרא סעיף 2א81 כך:

"הוראות לענין 2א81. הוגשה לבית המשפט שלא בדרך של העברה לפי הוראות סעיף 1א81, תביעה על סכום קצוב כמשמעותה באותו סעיף, ניתן פסק דין בהעדר הגנה והוגשה בקשה לביצוע פסק הדין בהתאם להוראות חוק זה, ינוכה שכר הטרחה שנפסק לזוכה בבית המשפט משכר הטרחה שהוא זכאי לו לפי חוק זה; שר המשפטים רשאי לקבוע כללים לענין שיעור שכר הטרחה שינוכה כאמור."

פרק י"ב: שונות

59. בחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988⁷¹, בסעיף 3 –

(1) האמור בו יסומן "(א)";

(2) בפסקה (4), האמור בה יסומן כפסקת משנה (א) ואחריה יבוא:

"(ב) בפסקת משנה (א) –

"בעל ענין", "החוקה" ו"שליטה" – כהגדרתם בחוק החברות, התשנ"ט-1999⁷²;

ד ב ר י ה ס ב ר

משווקים קמעונאיים, עלול ליצור, במצבים מסויימים, קרקע פורייה לניצול הפטור גם על ידי רשתות השיווק הקמעונאיות.

קיים חשש לניצול כוח השוק של רשתות השיווק אשר עלול להפיר את שיווי המשקל הרגיל בשוק וליצור פער משמעותי בין המחיר אותו משלם הצרכן לבין המחיר שבו המשווק קונה את התוצרת. מצב זה מוביל להרעה ברווחת הצרכנים, המשלמים מחירים גבוהים עבור תוצרת חקלאית וצורכים כמויות קטנות יותר מהם. במקביל חלה הרעה גם במצבם של החקלאים, אשר מקבלים תמורה נמוכה יותר בעד התוצרת שהם מייצרים. בנוסף, פערי התיווך משפיעים על רמת המחירים במשק ויוצרים עיוות בהקצאת המקורות בו, שכן לתוצרת חקלאית טרייה משקל משמעותי במדד המחירים לצרכן.

מוצע להוציא מגדר הפטור שבסעיף (4) לחוק ההגבלים העסקיים הסדר כובל שלפחות אחד הצדדים לו הוא משווק בסיטונות שהוא גם משווק קמעונאי או מי שמשווק קמעונאי שולט או בעל ענין בו או מי שהוא שולט או בעל ענין במשווק קמעונאי או שמי ששולט בו ושולט גם במשווק קמעונאי. הסדרים כובלים שהוצאו מגדר הפטור שבסעיף (4) לחוק, יהיו כפופים למנגנוני ההיתר הרגילים (פטור, פטור סוג, אישור בית-הדין) הקבועים בפרק ב' לחוק, כמו כל הסדר כובל אחר.

לפסקה (2)

סעיף (7) לחוק ההגבלים העסקיים קובע פטור גורף מהוראות פרק ב' לחוק, להסדרים כובלים הנוגעים לתובלה בין-לאומית באוויר. הסעיף מאפשר עשיית הסדרים כובלים הפוגעים בתחרות ובציבור המשתמשים, בין השאר בדרך של תיאום מחירים וחלוקת שוק בין

נוסף על כך, מוצע לקבוע כי התיקון המוצע בסעיף 38(ג) לחוק ההוצאה לפועל בנוגע להסכמי משכון או משכנתה, יחול רק על התחייבויות לרישום משכנתאות והסכמי משכונות שנכרתו לאחר תחילת החוק המוצע, וזאת כדי שלא לפגוע בזכויות שנוצרו עובר לתחילת החוק המוצע.

סעיף 58 2א81 לחוק ההוצאה לפועל קובע, כי אם הגיש תובע תביעה על סכום קצוב, שהיה ניתן על פי החוק להגישה ישירות להוצאה לפועל, הוא לא יהיה זכאי שיפסק לו שכר טרחת עורך דין בגינה. מוצע לקבוע, כהוראת שעה למשך שנתיים, כי תובע כאמור יהיה זכאי לשכר טרחה, ובלבד ששכר הטרחה, בסופו של יום, יהיה זהה, בין אם הוגשה התביעה ישירות להוצאה לפועל ובין אם הוגשה לבית המשפט ולאחר מכן הוגשה לביצוע בהוצאה לפועל. מוצע לקבוע כי יהיה ניתן לעגן את העיקרון האמור בכללים שיקבע שר המשפטים לענין שיעורי שכר הטרחה, אשר ייעלו את פעולת לשכת ההוצאה לפועל כך שלא תידרש לבצע ניכוי בפועל של שכר הטרחה שנפסק בבית המשפט, בכל תיק.

סעיף 59 לפסקה (1)

סעיף (4) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן – חוק ההגבלים העסקיים). קובע פטור גורף מהוראות פרק ב' לחוק להסדרים כובלים הנוגעים לגידול ושיווק של תוצרת חקלאית כמפורט בו. פטור זה, החל גם על משווקים סיטונאיים הקשורים בקשרי בעלות עם

⁷¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשס"ו, עמ' 279.

⁷² ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

”משווק בסיטונות” – למעט מי שמתקיים לגביו אחד מאלה:

- (1) הוא משווק קמעונאי;
 - (2) משווק קמעונאי מחזיק בשליטה בו או בעל ענין בו;
 - (3) הוא מחזיק בשליטה או בעל ענין במשווק קמעונאי;
 - (4) מי שמחזיק בשליטה בו, מחזיק בשליטה גם במשווק קמעונאי;
- (3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

”(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א)(7), הסדר כאמור באותו סעיף קטן ייחשב כהסדר כובל אם מתקיים לגביו תנאי מהתנאים המפורטים בפסקאות (א) עד (ג):

- (א) הצדדים להסדר הם מובילים באוויר שהם ישראלים;
- (ב) הצדדים להסדר הם מובילים באוויר שאחד מהם לפחות הוא ישראלי ואחד מהם לפחות אינו ישראלי;
- (ג) מתקיימים שניים אלה:

- (1) הצדדים להסדר הם מובילים באוויר שאינם ישראלים ואחד מהם לפחות מקיים פעילות או בעל נציגות בישראל;
- (2) אחד מעניניו העיקריים של ההסדר הוא תובלה אווירית לישראל או ממנה והכבילות בהסדר נוגעות לפעילות או להימנעות מפעילות בישראל של מי מהצדדים.

(2) הוראות פסקה (1)(ב) או (ג) לא יחולו לגבי הסדר כאמור באותה פסקה אם ההסדר אושר בידי שר החוץ ושר התחבורה, בהחלטה מנומקת, מטעמים של מניעת פגיעה ממשית ביחסי החוץ של ישראל, לרבות יחסי החוץ הכלכליים-מסחריים שלה, או לשם הבטחת רציפות זכויות הטיס בין ישראל למדינות אחרות; אישור כאמור יינתן לאחר התייעצות עם שר האוצר ולאחר שהתקבלה עמדתו של הממונה לענין זה.”

ד ב ר י ה ס ב ר

ההגבלים העסקיים, הסדרים כובלים כדלקמן:

- (1) הסדר כובל בין מובילים ישראלים באוויר;
- (2) הסדר כובל בין מוביל ישראלי באוויר לבין מוביל זר באוויר;
- (3) הסדר כובל בין מובילים זרים באוויר לבין עצמם שלאחד מהם לפחות פעילות או נציגות בישראל, אשר אחד מעניניו העיקריים הוא התובלה האווירית למדינת ישראל או ממנה, וזאת לענין פעילות או הימנעות מפעילות בישראל של מי מהם.

עוד מוצע להסמיך את שר התחבורה ושר החוץ, בהתייעצות עם שר האוצר ולאחר קבלת חוות דעת מהממונה על ההגבלים העסקיים, לאשר בהחלטה מנומקת הסדר כובל בין מוביל ישראלי לבין מוביל זר או בין מובילים זרים לבין עצמם כהסדר שלא ייחשב כהסדר כובל, וזאת מטעמים של פגיעה ממשית ביחסי החוץ של המדינה, לרבות יחסי החוץ הכלכליים-מסחריים או

מובילים. התוצאה היא שעל אף שהסדרים אלה עשויים לפגוע פגיעה קשה בתחרות, הם חסינים מפני בחינה והסדרה. כינונם של הסדרים כגון אלה עלול לסכל את המאמצים לקידום התחרות בתחום התעופה שתכליתה הגדלת הקיבולת והזמינות והורדת מחירי הטיסות, לרווחתם של הצרכנים. בשנים האחרונות אנו עדים למגמת ליברליזציה באירופה ובארה”ב בתחום התובלה הבינלאומית, במסגרתה, בין היתר, הורחב הפיקוח של דיני ההגבלים עסקיים על תחום זה. במדינות האמורות, הסדרים בתחום התובלה האווירית אינם נהנים מהחרגה גורפת מתחולת דיני ההגבלים העסקיים. יתרה מזאת, בהחלטת ממשלה מס’ 1303 מיום 8.1.97, אשר באה בעקבות דיוניה של ועדה בין-משרדית, הוחלט לצמצם את הפטור הגורף שבסעיף (7) לחוק ההגבלים העסקיים, ואולם, החלטה זו, אשר נתקבלה במסגרת דיון על שינויים מבניים בתחום, טרם זכתה למימוש פרטני.

מוצע על כן להוציא מגדר הפטור שבסעיף (7) לחוק

(1) בסעיף ו(ב), במקום "תאשר תעריפים, תקבע אמות מידה" יבוא "תקבע תעריפים ואמות מידה";

(2) בסעיף 36(א), המילים "בעל הרישיון הנוגע בדבר באישור" – יימחקו, במקום "ברשיונו" יבוא "ברישיון" ובסופו יבוא "ולענין פעילות שהרישיון לגביה ניתן על פי מכרז, תקבע המועצה את התעריפים לפי תנאי המכרז";

(3) בסעיף 54, האמור בו יסומן "(א)", ואחריו יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מערכת ההולכה של מי שקיבל רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכה לפי סעיף 8, תהיה בבעלות המדינה, אף אם הותקנה בידי אדם אחר; ואולם רשאית המדינה, באישור השרים, להעביר לאחר את הבעלות על מערכת ההולכה כאמור, כולה או חלקה, או זכויות אחרות במערכת ההולכה, כולן או חלקן."

61. בחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992⁷⁴ –

(1) בסעיף 5 –

(א) בפסקה (3), במקום "בשנת התקציב 2005 ואילך" יבוא "בשנות התקציב 2005 עד 2008";

(ב) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) בשנות התקציב 2009 ואילך – באופן שמדי שנה לא יעלה על 1.1%;

ד ב ר י ה ס ב ר

מתקן גז שחובר למקרקעין של אחר, יהיה בבעלותו של מי שהתקין אותו כדין וזאת בכפוף להוראות סעיף 21 לחוק משק הגז הטבעי.

הבעלות על מערכת הולכת הגז בידי מדינת ישראל, אשר העבירה את הזכויות להתקנת והפעלת מערכת ההולכה לידי חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן – חברת נתיבי הגז), שהיא חברה בבעלות ממשלתית מלאה.

לאור הוראת סעיף 54 לחוק משק הגז הטבעי, עלולה לעלות הטענה כי הבעלות על מערכת ההולכה היא בידי חברת נתיבי הגז, שהופקדה על התקנת מערכת זו, ולא בידי מדינת ישראל.

לפיכך, מוצע לתקן את סעיף 54 לחוק משק הגז הטבעי כך שיקבע במפורש כי מערכת ההולכה שהתקנתה והפעלתה נמסרה לידי חברת נתיבי גז, בבעלות המדינה, וכי המדינה, באישור שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות, רשאית להעביר לאחר את הזכויות במערכת ההולכה כאמור.

סעיף 61 לפסקה (1)

סעיף 5(3) לחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – חוק הפחתת הגירעון). קובע כי הממשלה תקבע את שיעור הגירעון הכולל מן התמ"ג לשנת 2005 ואילך, באופן שמדי שנה לא יעלה על 3%.

לשם הבטחת רציפות זכויות הטייס בין המדינה למדינות אחרות. הסדרים כובלים שיוצאו מגדר הפטור שבסעיף 3(7) לחוק ההגבלים העסקיים, יהיו כפופים למנגנוני ההיתר הרגילים (פטור, פטור סוג, אישור בית-הדין) הקבועים בפרק ב' לחוק, כמו כל הסדר כובל אחר.

סעיף 60 לפסקאות (1) ו-(2)

סעיף 36(א) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 (להלן – חוק משק הגז הטבעי), קובע כי תעריפי הגז שגובה בעל רישיון וכל ערכון שלהם יקבעו על ידי בעל הרישיון באישור המועצה לעניני משק הגז הטבעי (להלן – המועצה) לפי עמדת ממשלת ישראל סמכות האישור של המועצה כוללת גם את הסמכות לקבוע את תעריפי הגז. לפיכך, מוצע לתקן את סעיף 36(א) לחוק משק הגז הטבעי, כך שישקף את עמדת הממשלה, ולקבוע כי תעריפים שוגבה בעל רישיון, וכל ערכון שלהם, ייקבעו בידי המועצה, וכי תעריפים הנוגעים לפעילות שהרישיון לגביה ניתן על פי מכרז, ייקבעו על ידי המועצה, לפי תנאי המכרז.

לפסקה (3)

סעיף 54 לחוק משק הגז הטבעי רישה קובע כי על אף הוראות סעיף 12 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969,

⁷³ ס"ח התשס"ב, עמ' 55; התשס"ה, עמ' 750.

⁷⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 45; התשס"ה, עמ' 191.